

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.02.2025

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Van'da yıllarca uygulanan kayyım pratikleri Van'ı işsiz ve göç eden bir kente dönüştürmüş, üretimin azalmasına ve ekonomik krizin derinleşmesine sebebiyet vermiştir. Van 'ın sahip olduğu coğrafi koşullar, geniş mera, yayla ve çayır alanları ile beraber tarım ve hayvancılık faaliyetleri hem beslenme kaynakları hem de ekonomik fonksiyonlar için son derece önem taşımaktadır. Van ilinin sahip olduğu bu alanlara yönelik yapılan beşerî müdahalelerden dolayı hayvancılıkla beraber tarımsal üretimde ciddi zararlar görmektedir. Yaşanan kuraklıkla beraber, artan yem ve ot fiyatları, yasaklı mera alanları ve çobanların istihdam sorunu gün gittikçe Van'da hayvancılığı etkilemekte ve üretimi düşürmektedir. Oysa, hayvancılık sağladığı birçok istihdam alanı ile birden fazla sanayi dalına hammadde sağlamakta ve yapıldığı ilin kalkınmasını etkileyen önemli bir ekonomik faaliyettir.

Van'da yurttaşların hayvancılıkla geçimini sağladığı önemli ilçelerden biri de Muradiye ilçesidir. Muradiye ilçesinde tarım ve hayvancılıkta son yıllara göre verimin düştüğü belirtilirken; tarımsal desteklerin zamanında ödenmediği, çobanların istihdam sorunu, yem ve ot fiyatlarındaki artışının aksine hayvan fiyatlarının düşmesi ve kullanılan mazot, gübre fiyatlarındaki artış, Muradiye başta olmak üzere Van ilinde çiftçilik yapanları üretimden uzaklaştırmaktadır.

Ayrıca, Van merkez ve Muradiye ilçesinde ekonomik daralma ve alım gücünün düşmesi nedeniyle çok sayıda esnaf kepenk kapatmaktadır. Bölgedeki çiftçi ve hayvancılık sektöründeki sorunların esnafa da yansıdığı açıkça görülmektedir.

1. Van'da tarım ve hayvancılık yapan çiftçilerin yaşadığı sorunlara ilişkin alınan tedbirler nelerdir?
2. Bakanlığınıza ve bağlı kurumlarına son yıllarda hayvancılık alanında üretimin düştüğü ve verimin azaldığına dair yapılan başvurulara ilişkin alınan tedbirler ve yapılan çalışmalar nelerdir? Yapılan başvuruların akıbetlerine ilişkin bakanlığınız tarafından bir açıklama yapılacak mıdır?
3. Çiftçilerin mazot ve gübre maliyetleri, yem ve ot fiyatlarının artışları sebebiyle üretimde zorlandıkları bilinmektedir. Yaşanılan bu zorluklara ilişkin bakanlığınız tarafından alınan ek önlemler nelerdir? Herhangi bir önlem alınmamışsa gerekçesi nedir?
4. Tarımsal destekleme ödemelerinin geç yatırılmasının nedenleri nelerdir? Desteklerin zamanında ödenmesi ve yeni bir düzenleme yapılması için bakanlığınız tarafından yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?
5. Küçük ve orta ölçekli çiftçilerin üretimini sürdürebilmesi için maliyetleri düşürmeye ve üretimi teşvik etmeye yönelik yeni destek paketleri hakkında yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?
6. Hayvancılığı teşvik etmek amacıyla küçük ölçekli üreticilere yönelik çoban desteği, yem desteği veya kredi kolaylığı sağlayacak bir proje hazırlığı var mıdır? Uygulanan ya da hazırlanan bir proje yoksa bunun gerekçesi nedir?
7. Son 10 yıl içinde Van ve Muradiye ilçesinde çiftçilik yapmayı bırakıp başka illere göç eden kişi sayısı bilinmekte midir?
8. Son 5 yıl içinde Van ve Muradiye ilçesinde kepenk kapatan esnaf sayısı kaçtır? Esnafların yaşadığı ekonomik sorunların çözümü için Bakanlığınızın herhangi bir girişimi var mıdır?